

Ejendomme under den lave Kronekurs, er 25 pCt. af alle Landbrugere, saa er det jo et meget stort Antal, som sidder under forfærdelig vanskelige Vilkaar, og saa bør man ikke være bange for at gennemføre Foranstaltninger, som virkelig kan hjælpe dem, selv om det naturligvis kan have visse Vanskeligheder.

Den højtærede Justitsminister kunde ikke forstaa, at jeg vilde paastaa, at Skattelettelse ikke betød nævneværdigt for de daarligst stillede Landbrugere. Det, synes jeg, er saa lige til. Der er ingen Tvivl om — det tror jeg heller ikke, den højtærede Justitsminister vil benægte —, at det er de Landbrugere, der sidder med den største Gæld, der er værst stillet økonomisk. Gældsforpligtelsen er langt den værste Post for disse Mennesker, og det er samtidig dem indenfor Landbruget, som betaler de mindste og færreste Skatter. En Skattelettelse vil ikke betyde tilnærmelsesvis saa meget for dem, som den vil betyde for de bedst stillede og naturligvis ogsaa for de største Landbrugere; for dem betyder en Lettelse af de faste Skatter betydelig mere end for Husmænd og mindre Gaardmænd.

Den højtærede Minister oplæste nogle Udtalelser fra Banker, Industriraadet o. s. v. om den Moratorielovgivning, som den tidligere, socialdemokratiske, Regering havde tænkt at fremsætte Forslag om. Disse Udtalelser og Indvendinger er jo fremsat med Henblik paa en almindelig Moratorielovgivning. Men jeg har aldrig ment, at det var rimeligt at foreslaa et Moratorium, der omfattede alle Erhverv. Jeg har altid været af den Opfattelse, at Forholdene er saa forskellige for Landbrugserhvervet paa den ene Side og de andre Erhverv paa den anden Side, at der ikke kan gennemføres Moratoriebestemmelser gældende for samtlige Erhverv, men at saadanne skal gælde Landbruget alene og da navnlig de Landbrugere, som har købt deres Ejendomme under den lave Kronekurs. Jeg mener, at vi har en vis Forpligtelse overfor dem, naar vi har ført en Pengepolitik i Danmark, som til Tider har halveret Kronens Værdi. Derfor mener jeg, at de Indvendinger, der er fremført af disse Institutioner overfor en generel Lovgivning, ikke gælder overfor den Lovgivning, jeg har ønsket, og som ogsaa er blevet

fremsat af den socialdemokratiske Regering i Kriselovforslaget, som kun omfattede Landbruget og kun tog Sigte paa de Landbrugere, som havde overtaget Ejendomme under den lave Krone.

Det forekommer mig for Resten noget ejendommeligt, at den højtærede Justitsminister, naar han vilde oplæse alle disse Udtalelser, og da navnlig, hvad der var fremkommet fra Bankernes Side, for dermed at vise, hvor farligt og vanskeligt det var at gennemføre en saadan Moratoriebestemmelse, at han saa ikke oplæste de Udtalelser, der var fremkommet fra Landbrugets Side, f. Eks. fra Husmændene, hvor man fuldkommen var enig med det daværende Ministerium om Nødvendigheden af en saadan Moratorielovgivning. For det er jo dog givet, at Erhvervenes Syn paa disse Forhold betyder lige saa meget som Bankernes Syn. Jeg føler mig overbevist om, at det vil være umuligt i Øjeblikket angaaende disse Spørgsmaal at gennemføre Forslag til Fordel for Landbruget, som betyder noget, hvis man først vil have Nationalbankens og de andre Bankers Tilslutning. Men det er dog først og fremmest de paagældende Erhvervs Syn paa Sagen og deres Indsigt i Sagen, som man bør tage Hensyn til.

Jeg tror, som sagt, ikke, at dette Lovforslag, vi her behandler, vil faa nogen nævneværdig Betydning, hvis det ikke ledsages af en Moratorielovgivning. At det ikke vil kunne faa ret megen Betydning, det har jo egentlig ogsaa alle erkendt; og jeg vil endnu en Gang gøre opmærksom paa, at hvis det faar Betydning, vil det kun være overfor de Ejendomsbesiddere, som har forringet deres Ejendomme og derved gjort det til deres Kreditorers Interesse at gaa med til frivillig Akkord eller Tvangsakkord. I øvrigt smerter det mig meget, at den højtærede Justitsminister, som dog har vist Interesse overfor Lovforanstaltninger, som tilsigter at nedbringe Gældsbyrden for Landbruget, ikke vil være med til en Forhandling om det, der betyder noget for Landbruget, men kun vil være med til Foranstaltninger til Hjælp overfor Landbruget, som dette paa Forhaand er klar over ikke vil faa nogen nævneværdig Betydning.